

ABDULLA QAHHORNING ADABIY TANQIDIY QARASHLARI

Tayyorladi: Ismoiljonova Mohira

Guruh: 22-34A guruh talabasi

Kirish

Abdulla Qahhor o‘zbek adabiyotining yirik namoyandalaridan biri hisoblanadi. U nafaqat iste’dodli yozuvchi va dramaturg, balki o‘tkir fikrli adabiy tanqidchi sifatida ham tanilgan. Adib o‘zining maqola va chiqishlarida adabiyotning asosiy vazifasi inson ruhiyatini haqqoniy aks ettirishdan iborat ekanligini ta’kidlagan. Qahhor ijodida realizm, xalqchillik va badiiy mahorat masalalari muhim o‘rin egallaydi.

Abdulla Qahhorning adabiy qarashlari

Abdulla Qahhor adabiyotning hayot bilan chambarchas bog‘liq bo‘lishi kerakligini alohida qayd etgan. Uning fikricha, yozuvchi xalq hayotini chuqur bilishi, oddiy insonlarning dardi va orzularini tasvirlay olishi lozim. Shuning uchun ham adib sun‘iylikka, balandparvoz gaplarga va hayot haqiqatidan uzoq tasvirlarga qarshi chiqqan. Qahhor adabiyotni inson tarbiyasida katta kuch deb bilgan. Uning qarashlariga ko‘ra, haqiqiy badiiy asar inson qalbiga ta’sir qilishi, uni yaxshilikka, halollikka va mehnatsevarlikka undashi kerak.

Realizm va haqqoniylik tamoyili

Abdulla Qahhor realizmni adabiyotning asosiy mezoni sifatida baholagan. U yozuvchi voqelikni bo‘rttirmasdan, tabiiy holda tasvirlashi kerakligini ta’kidlagan. Adibning nazarida badiiy asar hayot haqiqatini aks ettirmasa, u kitobxon qalbiga yetib bormaydi.

Qahhor ko‘plab tanqidiy maqolalarida ayrim asarlardagi yuzakilik va sun‘iy obrazlarni keskin tanqid qilgan. U ijodkorlardan katta mas’uliyat, izlanish va badiiy mahorat talab qilgan.

Badiiy mahorat haqidagi fikrlari

Adib til masalasiga ham katta e’tibor qaratgan. Abdulla Qahhor uchun asarning tili sodda, ravon va ta’sirchan bo‘lishi muhim edi. U har bir so‘zning o‘z o‘rnida ishlatilishini talab qilgan.

Qahhorning fikricha, iste’dod mehnat bilan uyg‘unlashgandagina yuksak badiiy asar yuzaga keladi. Shu sababli u yosh ijodkorlarni mutolaa qilishga, o‘z ustida ishlashga va hayotni chuqur o‘rganishga chaqirgan.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, Abdulla Qahhorning adabiy tanqidiy qarashlari o‘zbek adabiyoti taraqqiyotida muhim ahamiyatga ega. U realizm, xalqchillik, badiiy mahorat va haqqoniylik tamoyillarini ilgari surgan. Adibning fikrlari bugungi kunda ham o‘z

ahamiyatini yo‘qotmagan bo‘lib, yosh ijodkorlar uchun muhim ijodiy maktab vazifasini bajaradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Qahhor A. Asarlar to‘plami. – Toshkent: G‘afur G‘ulom nomidagi nashriyot.
2. Qo‘shjonov M. Abdulla Qahhor mahorati. – Toshkent.
3. Karimov N. XX asr o‘zbek adabiyoti tarixi. – Toshkent.
4. Sharafiddinov O. Adabiyot – hayot darsligi.
5. O‘zbek adabiyoti tarixi. – Toshkent.